

I.

Een picnic, en wat gebeurde.

(Eene ware geschiedenis.)

In de Oostelijke provincie van de Kaapkolonie ligt eene zendingsstatie. Aan deze statie is een opleidings-instituut verbonden, alwaar ook blanke jongens onderwijs ontvangen. Een dezer knapen is onze berichtgever. Hij zelf was in de zaak betrokken.

Bijkans grenzende aan gezegde statie is een kleine dorp. De inwoners van dit dorp hadden plan een veldpartij of „picnic” te geven op Koningins verjaardag. Op de picnic werden drie jongens van het instituut genoodigd. Hunne namen waren Smith, Jones en Brown. De reden waarom deze drie, in voorbijgaan van zoo vele anderen, aan het instituut verbonden, uitge-

noodigd werden, was daaraan te wijten dat zij in gezelligheid en vroolijkheid hunne makkers verre voorbij streefden. Deze uitnoodiging was dan ook oorzaak van veel jaloerschheid onder de scholieren.

De picnicplaats was ongeveer negen mijlen van het dorp. Gevolgelyk moest raad gemaakt worden hoe er te komen, en de drie knapen besloten ieder een rijpaard te huren. Met dit doel gingen zij dan ook op den namiddag van den dag vóór de picnic overal in het rond vernemen. Tot hunne teleurstelling echter werd bevonden, dat de aanvraag voor paarden door deelnemers aan de veldpartij zoo groot was geweest, dat geen enkel ros meer hen ten dienste stond.

Wat nu gedaan? Ja, dit was de vraag. Ten langen leste vernamen zij dat het best mogelijk kon zijn, dat er hulp te vinden was bij een Duitschen boer, die ongeveer twee mijlen van het dorp woonde. In allerijl marcheerden de drie jongens er heen, met het gevolg dat de goedhartige man aan hen zijn eenigste paard leende.

Met blijdschap keerden ze terug, leidende het dier aan een riem. Hunne vreugde echter werd getemperd door de zwaarigheid die zich nu voordeed, namelijk hoe te handelen dat het paard ze allen dienstig kon zijn.

Al wandelende vond het volgende gesprek plaats.

Smith. „Het is zeker dat wij geene paarden meer dan dit paard kunnen krijgen.”

Brown. „Ja, 't is zoo als het gezangversje in het „slaven gezang” boek zegt:

„IJdel is al ons zoeken hier!”

Jones. „Het schijnt mij ook moeite te vergeefs iets meer in de zaak te doen.”

Smith. „Wel, dan moeten wij maar tot besluit komen hoe het in te richten.”

Jones. „Ja, dit is eerder gezegd dan gedaan”

Brown. „Wij kunnen toch niet alle drie één paard bestijgen!”

Smith. „Nee, wij zouden tot spot en spektakel zijn.”

Jones. „Daar kunt gij rekening op maken.”

Brown. „Eene schoone gedachte valt mij te binnen.”

Smith. „Kom, dit laat zich hooren.”

Brown. „Wel, naar ik meen, heb ik dit oude paard op zekeren dag in een kar alleen zien trekken.”

Smith. „Sapperloot, dan is de zaak bijna in 't reine. Konden wij nu maar toch iemand vinden goedhartig genoeg om ons een kar en tuig te leenen, desnoods te verhuren.”

Brown. „Ja, waar is zulk een denkbeeldig persoon te vinden?”

Jones. „Waar? Nergens.”

Smith. „Het is met ons zoo als ik las in een der eerste nommers van *De Maandbode*, het orgaan van de Afscheidene Kerk. De schrijver handelende over het moeilijke vraagstuk van het onderwijs alhier ten platten lande, merkte aan: dat *iets* gedaan moet worden is duidelijk, maar *wat* is niet zoo duidelijk.”

Brown. „Dit zal waar zijn.”

Jones. „Het ware beter het mijmeren na te laten en tot besluit te komen.”

Smith. „Ik zie geenen anderen uitweg dan dat wij loten wie het paard moet berijden. Twee onzer zullen dan noodwendig te huis moeten blijven.”

Brown. „Ach, neen, die haan zal niet vechten. De geheele smaak is in dat geval er van af.”

Jones. „Hoort, mijne liefjes, gij beiden zijt toch maar erg onvernuftig. Ik heb nu een splinternieuw plan.”

Smith. „Ai, nu krijg ik nieuwen moed.”

Brown. „Bij de grootheid van mijn zonden.”

Jones. „Neen, kijk nu hier, Brown, geen spotten, hoor, door aanhalingen uit Gez. 39.”

Smith. „Mag dat spotten heeten?”

Jones. „Gewis. Zonden kunnen slechts uitgewischt worden door het bloed van Christus.”

Brown. „Hoor toch daar die predikant!”

Jones. „Ik ben geen predikant, maar ik kan het niet verdragen dat men lichtzinnig over godsdienst zal spreken.”

Smith. „Kom, laat ons eens uw plan hooren.”

Jones. „Wel, in de achterplaats van ons Instituut staat een karretje, behoorende aan een onderwijzer die twaalf jaren geleden naar Europa vertrokken is. In al dien tijd, is het, wel is waar, nog nooit gebruikt geworden, toch meen ik, dat met een weinig opknappens, het dienstbaar kan worden gemaakt.”

Smith. „Kom, dit laat zich hooren! Natuurlijk moeten wij het ongevraagd en stilletjes nemen.”

Brown. „Dit spreekt als een boek. Blijkbaar is er geen eigenaar voor.”

Smith. „Maar hoe omtrent een tuig?”

Brown. „Zoo onder het spreken heb ik ook daaromtrent een plan kant en klaar.”

Smith. „Hurrah! wat dan?”

Brown. „Kijk, daar in den timmermanswinkel heb ik een borststuk van een versleten tuig gezien. Van touw kunnen wij strengen en leidsels fabriceeren, ook wel een toomtoestel.

Voor een gebit kan een stukje hout dienst doen.”

Smith. „Meesterlijk! Meesterlijk!”

Zoo werd afspraak gemaakt dat men omstreeks drie uur in den vroegen morgen van den volgenden dag op de been moest zijn, bij kaarslicht het karretje eens voor goed onder handen nemen, de assen met teer smeren, na vooraf de wielen flink te hebben bewaterd, en ten laatste, ter dege met stoffers en bezems het rijtuigje reinigen. Dit alles echter moet in de grootste stilte geschieden, opdat de slapende, ongenoode, en jaloersche knapen niet wellicht gewekt worden, en hunne drie gelukkiger makkers verklikken.

Verder werd besloten, dat, terwijl Smith en Jones zich bezig hielden met het karretje, moest Brown het tuig in den timmermanswinkel in orde brengen. Daarna moet Smith het paard leiden naar gezegden winkel om aldaar te worden ingespannen, terwijl Jones zich moet belasten met het karretje er ook naar toe te slepen.

Zoo gezegd, zoo gedaan. Het paard werd aan een boom op de werf stilletjes voor den nacht vast gebonden, en de drie knapen gingen ter ruste.

De alarmklok in de kamer werd gesteld op drie uur, en met den eersten slag sprongen zij

uit hunne bedden. Onverwijld snelden de drie jongens de kamer uit ter vervulling hunner respectieue plichten.

Toen Smith bij het paard aankwam, werd het bevonden dat een of ander der jaloersche jongens, de riem wijder had gemaakt, en zoo was het gemakkelijk voor Tompey om zijn kop er uit te halen. Onze maat nam dan ook de gelegenheid te baat zich vrij te maken. Gelukkig echter, had hij vooralsnog het hazenpad niet gekozen, maar graasde in het rond. Smith begon het dier nu te paaien, met het doel het in handen te krijgen, doch jawel! Tompey had tot heel wat anders besloten! Wilde de knaap hem aan den rechter kant vangen, dan keerde hij hem eenvoudig den linker toe, en omgekeerd. Zoo bleef Smith met geduld „soebatten” (of smeeken) voor minstens een kwartier. Schielijk stak Tompey den staart in de hoogte, schopte „achterop” en ging op den loop! „Pijl regt uit” ging het naar de plaats van zijn eigenaar. Hij moest echter den timmermanswinkel voor-
noemd voorbij.

„Keer voor,” „keer voor,” riep Smith nu zijne makkers toe. Dezen deden hun best om het dier te „keeren,” doch moesten tot hun spijt ondervinden dat dit niet zoo gemakkelijk was.

Tompey snelde hen, als het ware, spottend voorbij, en de kans was verkeken. Er bleef nu niets er op over dan achtervolgen. Dit werd dan ook dadelijk gedaan. Door het zwaar bedauwde gras liepen de drie knapen den weglooper in snelheid na, en vervolgden de jacht tot in den stal van den eigenaar. Hier werd Tompey dan gevangen, en in triomf weggeleid, hoewel zijne vervolgers tot aan de knieën benat waren wegens den dauw.

Bij den timmermanswinkel aangekomen, werd het dier zonder verwijl voor het karretje gespannen en de drie plezierzoekers namen plaats in het rijtuig. Smith nam de leidsels in handen. Met het oog op de waarschijnlijkheid, dat het paard slaag noodig kon hebben, had ieder der knapen zich voorzien van drie sterke kweeper „latten” (of roeden).

De koetsier trok aan de leidsels met het doel om Tompey aan den gang te krijgen, doch hij scheen er geenen bijzonderen lust toe te hebben. Joe dan, ou man,” riep Smith, en vergezelde deze woorden met een ferm en slag van de roede op den rug van het dier.

Oogenblikkelijk rukte het naar voren met geweld, stond rechtop, op de achterpooten, en dreigde achterover op den grond te vallen.

„Ho, ha!” klonk het nu uit het karretje, en

onze drie maats waren zonder verzuim op den grond.

„Wel,” zei Smith, „ik heb gelezen van Zachetüs, dat tot hem gezegd werd: „haast u en kom af” en naar ik meen, hebben wij drieën zijn voorbeeld gevolgd.”

„Zoetjes daar,” merkte Jones aan, „hebt gij alweer den Bijbel in beslag? Kijk, gij weet toch, ik verdraag het niet.”

„Hoor nu weer die oû dominé,” zei Brown.

„Dominé of niet, maar ik zeg u, ik hoor niet gaarne aanhalingen uit Gods Woord op lichtzinnige wijze,” was de manmoedige taal van Jones.

„Ach kom,” zei Smith, „laat ons toch nu maar raad maken hoe om onze bestemming te bereiken. Ik meen, het zou beter zijn dat Jones koetsier werd en dan kon Brown en ik aan weerskanten van Tompey onze roeden gebruiken.”

Daar Jones niets hierop tegen had, werd dit plan ten uitvoer gebracht. Hij besteeg nog eens het karretje, terwijl de twee anderen aan weerszijden van Tompey bleven staan, en gereed voor de geeseling.

Op nieuw werd door Jones aan de leidsels getrokken, met een „Rom, Rom,” doch Tompey verroerde geen poot. Nu begon de geeseling

in allen ernst, die tot gevolg had, dat het beest meer en meer achteruit in plaats van vooruit ging. Bij vernieuwde kastijding stond het weder op de achterpooten, dreigde te schoppen en snorkte geweldig. De voerman klom nog eens zeer haastig af, en verklaarde: ik ben bang!"

„Ik begin te denken," zei Smith, „dat het ellendig dier nog nooit in een tuig is geweest. Jones heeft het zeker mis; het paard dat hij voor een kar heeft zien trekken, was niet oñ Tompey."

Jones sprak nu ook zijn twijfel uit.

„Kijk hier, Brown," gaf Smith den raad, „gij zijt een zoon van een paardenboer, en weet goed met paarden om te gaan, neem gij nu weer de leidsels."

Middelerwijl was het bijna tijd geworden voor het eerste hanengekraai, en, werkelijk, zij waren nog in gesprek, daar kraait de haan!

„Een mooie grap zou het wezen," merkte Jones aan, „als men ons op klaarlichten dag hier vond met een gestolen karretje en een „steeksch" paard."

„Dat zou wezen," hernam Smith, „zoo als een oude Hottentot, die preekte, zeide: „het leven des menschen, mijne hoorders, is als een visch blaasse, trapt gij er op, vuit is al de wind er uit!"

„Ja, met ons is de zaak uit, als wij niet binnen weinige minuten op weg zijn,” was het antwoord van Jones.

Brown nam nu de leidsels in handen, terwijl de twee anderen met het slaan van Tompey zich onledig hielden. Als in een oogenblik kwam hij tot besluit de kastijding niet langer te verdragen, rukte naar voren, en trok het karretje op een flinken draf voort tot groote blijdschap van de jonge heeren. Brown riep nu zijne twee makkers toe: „Klimt in, van achteren als gij best kunt, want ik ben bevreesd stil te houden — oû Tompey mocht weder weigeren voort te gaan.”

Smith en Jones beklommen nu het karretje en dit met moeite, want het paard bleef in vollen draf.

Jubelend ging het thans voort, hoewel het rijtuig kraakte dat het een aard had, want, let wel, het houtwerk was geweldig droog geworden, aangezien het karretje niet gebruikt was geworden voor 12 jaren! Tompey scheen er thans plezier in te hebben eens goed uit te draven.

Binnen een half uur werd een rivier bereikt, en met den doortocht ging het voorspoedig tot op den tegenovergestelden oever. Hier bleef het dier staan, en niettegenstaande vele kweeper

„lat" slagen, wilde het niet verder. Goede raad was duur.

Toevallig kwamen er nu twee Kafirs voorbij met een span ossen. Dezen hadden twee lange ossenzweepen bij zich. Smith gaf dan den raad, dat allen aan wal moesten blijven, Brown de leidsels houden, terwijl de negers het onwillig paard met dubbele zweepen moesten beuken.

Dit geschiedde, maar, o wee! onder het slaan stond het dier bij voortdoring op de achterpooten, en viel ten langen leste neder. Kraak! en daar ging een der disselboomen stuk!

Gelukkig was er wat touw voorhanden, en de disselboom werd stevig vastgebonden.

Nogeens ging het op slagen los, en zonder kennisgeving rukte Tompey zoo hard naar voren, dat Brown de leidsels losliet; zonder beheer en onbesuisd rende het paard nu voort met de ledige kar, terwijl de drie jongens hard achterna liepen, in de hoop, de leidsels weer eens in handen te krijgen.

Doch dit was geen gemakkelijke taak. Voort ging het door de mielielanden van de Kafirs, het eene land op, het andere af; en hoewel de ijverige knapen al bijna hopeloos waren, wilden zij de zaak niet verloren geven. Eindelijk liep het ondeugend paard vast tegen een doornboom, en kwam tot stilstand.

Vol hoop bestegen de picnicgasten weer de kar. Brown had de leidsels nog eens in handen, en die oû deugniet Tompey liep voort alsof er niets gebeurd was.

Hartelijk werd nu gelachen, en naar men meende, waren de moeilijkheden ten einde. Toch bekreep hen de heimelijke vrees, dat zij moeite zouden hebben den berg thans ingezicht over te komen. En zoo was het. Nauwelijks werd de voet bereikt, of Tompey bleef staan. Aan meer slagen ontbrak het niet, doch alles te vergeefs. Het was of het beest zeide: „Tot hiertoe en geen stap verder.”

Wat nu gedaan? Waar is redding uit den nood te vinden.

Op een verren afstand waren eenige Kafirhutten te zien. Zoo werd besloten het paard te laten, en naar die hutten te gaan teneinde paarden van de naturellen te huren, om alzoo de picnic plaats te paard, in stede van te kar te bereiken. Doch helaas! ook deze onderneming liep op niets uit. Na eene lange en vermoeiende wandeling kwamen de jongens bij de „Kraal” aan. Hier werden ze aangevallen door een aantal kwade honden, en ware het niet door de haastige tusschenkomst van eenige „meiden,” was het met hen „gedaan.” Van den schrik bekomen, werd eene onderhandeling beproefd,

doch het bleek dat al de mannen afwezig waren en de vrouwen hadden de macht niet iets aan de zaak te doen. Tot hun troost en verkwikking echter, werd onze reizigers „amaas” (dik melk) aangeboden. Hiervan werd met gretigheid gebruik gemaakt.

Treurig gestemd, bij het karretje teruggekomen, zaten de drieën radeloos neder. Tompey graasde heel bedaard in de onmiddellijke nabijheid, en keek eens onverschillig om, als wilde hij zeggen: „Hoe is de wandeling u bevallen?”

„Ja, gij oude schelm,” zeide Smith, zich tot het paard wendende, „gij ziet om, ik zou bijna kunnen wenschen, dat het met u ging als met de vrouw van Lot!”

„Smith, Smith,” riep Jones, „alweêr den Bijbel!”

Zooals het dikwijls gaat in de wereld, gebeurde ook thans: wanneer de nood op het hoogste is, is er uitkomst.

„Ziedaar,” zei Brown, „er komt iemand aan, gezeten in eene kar, en nog een te paard er achter!”

Eendrachtelijk riep men: „Hurrah!” Wie weet of er niet hulp voorhanden is.” En zoo was het. De kar kwam al nader, totdat eindelijk het paard er voor ingeteugeld werd bij de plaats,

waar de jongens zich bevonden. Het was hun vriend, de heer Williams, die in de kar zat. Hij woonde op het dorp voormeld, en was ook op weg naar de picnic. De ruiter was zijn twaalfjarige zoon.

„Wel, jongens, en wat maakt gij hier?” vroeg hij bevreemd.

Zij verhaalden hem nu de geheele geschiedenis. Hij lachte hartelijk en zeide, dat hij hun moed bewonderde. Ook werd hunne volharding geprezen.

„Welnu, vriendjes,” zei hij vervolgens, „ik kan zulke flinke en energieke kereltjes niet hulpeloos achterlaten en dit nog al met zulk een vernuftige tuig, prachtige rijtuig, en een Pegasus van een paard! Kijk, wij zullen nu zoo doen. Het paard door mijn zoon bereden, trekt heel goed. Wij spannen het voor uw karretje tot boven op den berg. Van daar zal uw paard wellicht beter loopen in gezelschap. Dit vond dan ook terstond plaats onder warme dankbetuiging der knapen. Tompey werd nu bereden door den zoon van den heer Williams, en de stoet ging langzaam den berg op.”

„Hoor hier,” zei Jones, onder het rijden, „gij Smith, en gij Brown, schijnt er veel van te houden uit het Gezangboek, en den Bijbel aan te halen, ongelukkig op spottender wijze. Doch

nu zal ik u iets moois voorhouden, en zeer gepast op onzen toestand."

Smith. „Goed, neefje, laat ons hooren, het mocht den tijd verkorten."

Brown. „Ja, maar dan moet het niet een „paskwil" op mij wezen."

Jones. „Welk onzin! Verbeeld u, een paskwil uit ons Gezangboek!"

Brown. O, excuus, dominé, ik wist niet dat gij ons uit het Gezangboek zoudt vergasten. Ga maar voort, ik zal met aandacht luisteren."

Jones.

„Is de nood zoo hoog gerezen,
Dat gij nergens uitkomst ziet,
Nog hebt gij geen kwaad te vreezen,
Is de nood zoo hoog gerezen,
Dat gij nergens uitkomst ziet,
God, uw God, vergeet u niet."

Brown. „Nu, alle gekheid op een stokje, maar dat versje gaat mij waarlijk ter harte. Ook wij zagen heden geene uitkomst, en toch zond God redding."

Smith. „Ja, dit is waar, ik gevoel het ook zoo."

Zoo onder het spreken bereikte men den top des bergs, en weder werd Tompey voor het karretje gespannen. Heel gewillig en blijmoedig trok de oû deugniet, nu dat er gezelschap was.

„Kijk, zoo een ou Klaverjas,” merkte Brown aan, „hoe plezierig maakt hij het ons.”

„Hij leert ons de les dat evenals het niet goed is dat de mensch *alleen* zij, zoo ook niet dat het paard *alleen* zij.” zei Smith.

Brown. „Hebt gij soms een meisje in het oog?”

Smith. „Ach, je lastpost, houdt u met uwe eigene zaken bezig.”

Brown. „O, heb ik niet gezien hoe gij eergisteren Emmie daar achter den bakoven gekust hebt?”

Smith. (Blozend en lachend) „Houdt den mond, gij „tajolie”!

Onder dit gesprek was de kar van den heer Williams uit het gezicht geraakt, want zijn paard kon beter draven dan Tompey. Eindelijk kwamen onze jeugdige reizigers tot dicht bij de picnic plaats. Nu gevoelden zij zich beschaamd over het ouderwetsche en krakende karretje, en over den toestel, den zoogenaamden tuig. Zij wilden niet gaarne het kamp er mee in uit vrees van bespot te worden. Zoo werd besloten het rijtuig in een dichtbegroeide bosch in de nabijheid te laten, en dan zoo maar stilletjes ongemerkt onder de picnic gasten in te sluipen. Dit werd beproefd, doch met geen goed gevolg, want de heer Williams, op

pret bedacht, had aan de dames reeds de geheele geschiedenis van den dag verhaald. Zoodra onze knapen in gezicht kwamen werden zij met daverend gejuich begroet. Niets hielp er aan, het karretje en tuig moesten ter inspectie worden gehaald. Een groot aantal vrijwilligers bood zich aan om dat werk te verrichten. Binnen weinige minuten stond en kar en tuig veilig in het kamp, omringd van eene schare van jubelende jonge dames. Na hartelijk gelach en vele koddige aanmerkingen, werden drie hurrahs aangeheven ter eere van de moedige en vastberadene knapen.

Na al de voorschrevene moeilijkheden, werd toch een aangenamen dag doorgebracht, en onze vriendjes bevonden dan ook de waarheid van het spreekwoord: „Na regen komt zonneschijn.”

Toen men zich gereed maakte voor de terugreis, verwittigde Jones zijne makkers dat een vriend hem eene plaats in zijne kar had aangeboden, en dat hij het aanbod had aangenomen. Dit bericht was niet erg naar den zin van de twee anderen, doch eenige meisjes troostten hen, door de kist van het karretje met koek te vullen, en het rijtuig goed met bloemen te behangen.

Al de gasten vertrokken en het karretje,

met ou Tompey bespannen, was heel achter. Het duurde niet lang of geen ruiter of rijtuig was meer te zien.

Alles ging echter goed tot aan de rivier. In het midden van den stroom bleef het paard staan, en wilde volstrekt niet verder. Zoo werden de twee jongens genoodzaakt zelve het rijtuig er uit te brengen.

Aan den oever van de overzijde weigerde het beest voor altoos iets verder aan het trekken te doen. Er bleef dus niets op over dan dat Smith en Brown het werk van Tompey beurtelings moesten doen, en alzoo gemarcheerd kwamen zij erg vermoeid omstreeks middernacht te huis. Met een paar flinke schoppen als vaarwel gaven zij het ontrouwe paard zijn demissie, zochten zonder verzuim hunne legers, en sliepen terstond in.

Op den volgenden dag werd het onder de schooljongens gefluisterd, dat het karretje door den principaal van het instituut vermist was geworden, en dat een onderzoek in de zaak zou plaats hebben. Hiervan werd echter later niets meer gehoord. Mogelijk dacht de principaal dat, alles in aanmerking genomen, de knapen hun plezier zuur genoeg hadden verdiend.

II.

De „Doppers”.

De „Doppers” zijn Hollandsch sprekende Afrikaners, geboren in Zuid-Afrika. De naam Dopper is, naar gezegd wordt, een scheldnaam. Althans, hunne mede-Hollandsch-sprekende landgenooten, noemen hen niet gaarne alzoo. Liefst noemt men hen in 't algemeen: „leden der Afgescheiden Kerk.” Doch zij zelven willen eerder geteld worden als behoorende tot de „Gereformeerde Kerk,” in onderscheiding van de „Nederduitsche Hervormde Kerk.”

't Is bekend, dat meer dan dertig jaren geleden wijlen Ds. D. Postma uit Nederland door de Christelijke Afgescheidene Kerk afgevaardigd werd naar deze menschen, ten einde in hunne geestelijke belangen werkzaam te zijn.

Hoe hij met opene armen ontvangen werd, en, trots veel tegenstand, vele gemeenten stichtte, staat in de gedrukte geschiedenis der Gereformeerde Kerk te lezen.

Vóór zijne komst naar Zuid-Afrika had er ontevredenheid op kerkelijk gebied ontstaan onder dit volkje. Men had geen zin o. a. de Evangelische Gezangen in gebruik bij de Ned. Herv. Kerk, — tot welke kerk zij behoorden — te zingen, op grond dat die liederen „maar menschenwerk” zijn. De Psalmen, zoo werd gezegd, zijn van goddelijken oorsprong, en daarom kon er geen bezwaar bestaan tegen het gebruik daarvan bij de openbare eerediensten. Het wordt verhaald, dat het menigmaal gebeurde bij de godsdienstverrichtingen in de kerken, dat zoodra de leeraar een gezang liet zingen, de leden van de Gereformeerde Kerk (toen nog niet gesticht) hunne Psalmen Gezangboeken dadelijk onder de banken wierpen en dit wel met bewolkte aangezichten.

Het was moeilijk voor leeraars, onder deze omstandigheden, op den duur hun invloed te behouden bij zulke ontevredenen. En zoo kwam het dan ook dadelijk tot eene afscheiding, bij de komst van Ds. Postma.

Gezegde leeraar, nu ter ziele, werd destijds hard aangevallen in de nieuwsbladen, als ander-

zins. Men gaf hem den naam van „scheurmaker,” „verbondsbreker,” „verleider der eenvoudigen” en wat dies meer zij.

En toch, hier gold het een gewetenszaak! Deze menschen waren erg ontevreden en konden in hunne kerken den Heer niet dienen volgens conscientie. Was het dan niet maar beter te scheiden? Ds. Postma moet de zaak aldus hebben beschouwd, want, niettegenstaande veel tegenstand, bewerkte hij de afscheiding.

Vele anecdoten uit dien tijd worden verhaald. De volgende is ons verteld geworden, doch of zij waar is, weten wij niet. De geschiedenis wordt den lezer dus meegedeeld voor wat zij waard is. Het vertelseltje komt hierop neer: Een oude leeraar der Ned. Herv. Kerk predikte op zekeren Zondag in een der dorpen in de Oostelijke provincie, en had tot tekst Johannes 10 vs. 1—5. In den loop der rede merkte de prediker aan: „Wie klimt van elders in?” Zou het niet Postma zijn?” Op de galerij zat een oude heer die zeer gevoelig was over de afscheiding. Deze riep den leeraar toe: „Gewis, het is niemand anders dan Postma!” „En,” ging de leeraar voort, „hier lezen wij: Maar die door de deur ingaat, is een herder der schapen? „Deze kan toch niet Postma wezen?” Weder klonk het uit de galerij: „O neen, mijnheer, zeker niet.”

De gemeente begon nu rusteloos te worden bij zulk eene ongewone gebeurtenis, en de prediker verzocht onzen vriend stil te zijn. Daarop liet de oude heer zich nog eens hooren: „Nu, goed mijnheer, ik zal u niet verder storen, maar gij hebt zoo recht naar mijn hart gesproken dat ik het niet kon helpen.”

Na de afscheiding kwamen de Afscheidenen ook tot overtuiging dat de tucht der Ned. Herv. Kerk veel te slap is, en dat de leeraren niet streng genoeg aan de oude leerstelling vasthouden.

In latere jaren is eene hereeniging der Nederduitsch Hervormde en Gereformeerde Kerken beproefd geworden, doch te vergeefs.

Tot lof van de Afscheidenen moet vermeld worden dat zij al hunne zaken voortzetten door vrijwillige bijdragen. Dit zegt veel, wanneer in aanmerking wordt genomen dat kerken, scholen, en zelfs een Hooge School aldus in stand worden gehouden, mocht dit bijna een reuzenwerk heeten.

't Is opmerkelijk dat onze Afscheidene vrienden tot nog toe de Westelijke Provincie der Kaapkolonie niet tot woonplaats hebben gekozen. Allen zijn woonachtig, hetzij in de Oostelijke Provincie van de Kaapkolonie, of in den Vrijstaat of in de Transvaal.

Veel prettigs wordt van de Afgescheidenen verhaald of alles waar is, is de vraag. Althans het volgende vertelseltje deed de rondte: — Eenige jaren geleden was er sprake dat de wereld in dat jaar, en op bepaalden dag zou vergaan. Een onzer Afgescheidene vrienden was zoo met de zaak begaan dat hij met zijne echtgenoot naar het dorp op den verwachten dag kwam, ten einde, zooals hij zeide, toch niet op eene eenzame boerenplaats te zijn bij zulk eene schrikkelijke gebeurtenis. Des nachts om 12 uur kwam de post aan onder het blazen van een hoorn. Haastiglijk wekte hij zijne vrouw, en zeide: „Antje, Antje, sta op, hoor daar klinkt de trompet des aartsengels.”

Nog een anecdoot. Er was godsdienst op een nieuwe, zeer afgelegen dorp. Toen de consulent in het midden zijner leerrede was, kwam een twaalfjarige knaap, zoon van een der Afgescheidenen, de kerk binnen loopen met een gebroken halter in de hand. „Vader, Vader,” riep hij, „Dapper (een paard) heeft de halter gebroken, en is naar zijn verstand!”

Verder ook nog het volgende: Een jongeling onder de Afgescheidenen, zat blijkbaar aandachtig in eene kerk naar de prediking te luisteren. Over eenige minuten, echter, zag hij door het venster, stond dadelijk daarna op, en wilde het

gebouw verlaten. Dit was niet naar den zin van den leeraar, die hem toeriep: „Jongeling, blijf zitten.” Met een zich omkeerende, zeide hij: „Mijnheer, ik kan niet langer blijven, want vader heeft gezegd wanneer het laat wordt, moet ik de ossen halen.”

III.

Hoe een „jakhals” (vos) een kostschool hield.

Verhaald door een Namaqua.

(VOOR KINDEREN.)

Een jakhals opende eens een kostschool, en „Oom Tier” (tijger) bracht er zijne drie jongens om onderwijs te ontvangen. Hij had hen zeer lief, en elken dag geregeld werd door hem een bezoek gebracht aan zijne beminde kinderen. Jakhals had een boos plan in zijne gedachten en daarom beviel het hem slecht, dat de vader zoo dag bij dag zijne kleinen bezocht.

Op zekeren dag liet hij zich aldus hooren :

„Zeg, Oom Tier, gij moet toch uwe jongens niet zoo dikwijls komen bezoeken, want dit hindert hen in 't leeren.”

„Ach,” antwoordde Oom Tier, „ik *kan* niet één dag laten voorbijgaan zonder mijne kinderen te zien, daartoe bemin ik hen te zeer.”

„Nu dan,” hernam Jakhals, „kunnen wij het alzoo schikken: gij staat achter den muur van mijn achterplaats, dan zal ik hen uitbrengen, en dus kunt gij ze zien, zonder dat zij u in het oog behoeven te krijgen.

Oom Tier vond dit plan goed en Jakhals juichte heimelijk over zijne sluwe en welgeslaagde list.

Op den volgenden morgen was Oom Tier daar, en verzocht den boozen Jakhals zijne kinderen op de binnenplaats, als beloofd, te brengen.

„Goed, Oom Tier,” zeide hij met een zijner zoetste glimlachjes, „ga maar achter den muur staan, en ik breng hen dadelijk.”

De tijger deed zoo. Een voor een worden zijne jongens in- en uitgebracht. Met een vriendelijk knikje ging hij heen. Schaarsch echter, was de vader den heuvel over, en uit gezicht, of Jakhals greep een der tiggertjes, en at den armen jongen op.

„Wel, wat heb ik smakelijk gesmuld,” merkte hij aan, de lippen likkende.

In den vroegen morgenstond van den dag daarop, stond Oom Tier andermaal voor de deur van den schoolmeester.

„Jakhals,” zei hij, „ik wil gaarne mijne lieve kindertjes zien.”

„O ja, Oom Tier,” antwoordde Jakhals, „ga maar weer staan achter den muur.”

Dat werd gedaan, en de listige onderwijzer bracht eerst één kleine tijger, daarna de tweede, en eindelijk weer de eerste. De vader, geen kwaad vermoedende, en meenende dat hij al zijne beminde kleintjes onder de oogen had gehad, knikte nog eens vriendelijk, en ging zijns weegs.

Nauwelijks echter, was hij weg, of het laatste tijgertje werd door den ondeugenden Jakhals zonder erbarming geslacht en opgegeten.

De avond kwam, en onze vos begon met de zaak verlegen te worden. „Morgen,” dacht hij bij zich zelve, „is Oom Tier hier, en wat kan ik in de achterplaats brengen? Niets. Hij zal mij zekerlijk dooden omdat ik zijne kinderen verteerd heb. Wat kan ik doen?”

Onze maat zette een peinzend gezicht, spitste de ooren, sloeg herhaalde malen met den staart tegen den grond, en dacht eindelijk: „Neen, er blijft niets er op over dan . . . vluchten!”

In dienzelfden nacht nog, werd dit dan ook

gedaan. Bij zonsopgang van den volgenden dag verscheen Oom Tier nog eens. „Jakhals, Jakhals”, zei hij, als naar gewoonte, „ik wil gaarne mijne lieve kindertjes zien.” Doch niemand antwoordde. Bij herhaling sprak de nu beangstigde vader deze woorden uit, doch alles bleef stil. Vervolgens vernam hij dat Jakhals zijne drie kinderen verslonden had, en in den afgehoopen nacht gevlucht was!

Toornig en met fonkelende oogen, zeide hij: „Wel, wel, die ellendige Jakhals, zoo heeft hij mijne arme kinderen opgevreten! Maar wacht, ik ga dien trouweloozen schoolmeester zoeken, en wee hem! als hij onder mijne klauwen komt!”

En Oom Tier ging dadelijk met dat doel op reis. Vele dagen lang werd geen spoor van den voortvluchtenden vos gezien, want hij was slim genoeg zich goed te verstoppen.

Op zekeren dag echter stond onze vriend op eene groote vlakte, en daar, in de nevelachtige verte, zag hij Oom Tier aankomen, en wat meer zegt, het was duidelijk dat de vervolger zijne voetsporen riekte, en op een vreugdevollen galop al nader kwam.

„Ai, ai!” zei Jakhals verschrikt, „als mijne voeten mij niet heden kunnen redden, dood is mijn naam.”

Nu vluchtte vos, en liep zoo hard hij maar

kon. Het ging den eenen heuvel op, den anderen af, vlakten en rivieren door, en butten over, totdat eindelijk de vermoeide vluchteling bij eenige bavianen aankwam.

„Goeden morgen, vrienden-bavianen!” werd hen toegeroepen.

„O, goeden morgen, neef Jakhals!” antwoordden de bavianen, „hoe vaart gij? Wij hebben in langen tijd niet het genoeg gehad u te zien.”

„Ik ben wèl, dank u,” was het beleefde antwoord.

„Bavianen,” ging hij voort, „wilt gij niet gaarne leeren zingen?”

„Ja, dat willen wij,” was het antwoord.

„Nu ja,” zei Jakhals, „dan moet gij hard achter mij aan zingen.”

„O ja, neef Jakhals, „daar kunt gij op rekenen; ga maar voort.”

Nadat de vos zijn bek eens goed met zijn voorpoot had afgeveegd, begon onze schoolmeester aan te heffen:

Ons het Oom Tier zijn kinders geëet,
 Ons het Oom Tier zijn kinders geëet,
 Ons het Oom Tier zijn kinders geëet,
 Tal de ral, de ral de dee!”

Zoo onder het luide gezang maakte de slimme onderwijzer zich uit de voeten, en vluchtte verder.

Niet lang daarna, hier is Oom Tier.

„Wel, bavianen,” vroeg hij, „wat voor een gezang zingt gij daar?”

Een der aanwezigen antwoordde: „Wij zingen: „Ons het Oom Tier zijn kinders geëet.”

„Hebt gij het dan gedaan?”

„Nee, maar Jakhals heeft ons dit lied geleerd.”

„Dit kon ik wel denken, die slimme schurk, nu wil hij hebben ik moet u in plaats van hem verscheuren. Doch ontkomen zal hij niet, niettegenstaande al zijn diefse plannetjes.”

Met deze woorden zette Oom Tier zijne reis voort.

Middelertwyl was de vluchteling gekomen tot aan den voet van een hoogen berg.

„Hier,” dacht hij bij zichzelf, „zal ik Oom Tier foppen. Ik zal springen van klip tot klip tot boven. Dus zal het onmogelijk zijn voor hem om mijne voetsporen te rieken.”

En zoo deed jakhals. Op den top van den berg hing een groote rots voorover, die een aangename schaduw verschaftte.

In de verte werd Oom Tier nu door den moordenaar zijner kinderen gezien.

„Ach,” zei hij, „ik zal maar gaan slapen in de schaduw van de rots, want aan den voet van den berg kan mijn vervolger mijne voet-

sporen niet meer rieken, en zal gevolgelijk terug keeren."

In gewaande veiligheid legde nu onze afgematte vluchteling zich neder en viel terstond aan slaap.

Binnen een half uur echter was de vervolger onder den berg.

"Zoo, zoo," zei deze, „Jakhals, gij dacht mij hier te slim te zijn. Van klip tot klip gesprongen, hè? Meende ik zou uwe voetsporen niet kunnen rieken, hè? Maar ik kan. En wat het springen betreft, wel, dat kan ik u nadoen."

Hij deed het dan ook, en den top bereikt hebbende, zag hij Jakhals rustig liggen te slapen. Heel zachtjes werd de slapende bekropen, en eindelijk zette Oom Tier hem den voorpoot op het lijf.

„O, gij schurk!" mompelde de tijger, terwijl hij van woede op de tanden knerste, „gij hebt mijne kinderen, aan uwe zorg toevertrouwd, trouweloos opgevreten, maar vandaag zijt gij onder mijne klauwen! Ziet gij de zon? Neem uw laatste kijkje, want van heden af is voor u geen zon meer!"

Hoewel Jakhals vreeselijk verschrikt was, faalde zijn vernuft ook in zulk een donker uur niet.

„Oom Tier, Oom Tier, Oom Tier," riep hij

uit. „Kijk de rots valt, de rots valt, de rots valt! Zet toch asjeblief uw schouder onder, dan zal ik haastig mikpaaltjes gaan halen, om als stutten te dienen, zoodat wij beiden gered kunnen worden.”

Oom Tier verschrikte bij het hooren van deze woorden, aanvaardde de taak om, zoo als hij meende, zijns levens wil, en Jakhals ging heen, doch keerde nooit weder.

Goeden Ralf, mijn 'storie is half,
Goeden fluit, mijn 'storie is uit.”

IV.

Lily, gij hebt mijn hart gebroken.

(Een ware geschiedenis.)

Een verlichte boer stond op zekeren dag in het jaar 1880 op de platform van eene spoorwegstatie, in de Oostelijke Provincie van de Kaap de Goede Hoop. Een jonge man, die er zeer treurig uitzag, wandelde heen en weder, blijkbaar in droevige gedachten verzonken. De boer gevoelde medelijden met den jongeling en knoopte een gesprek aan. Eindelijk vroeg hij: „Waarom ziet gij er zoo treurig uit, kan ik ook iets voor u doen, om uw leed te verzachten?”

Hierop verhaalde de vreemdeling, dat hij onderwijzer is van beroep, dat hij in een naburig district eene school had gehad, dat die nu voor

goed gesloten is, en — ziedaar de reden zijner droefheid en neerslachtigheid!

„En,” vroeg de boer, „hebt gij besloten wat te doen?”

„Ik ga het land dieper in, ten einde naar een bestaan om te zien.” was het antwoord.

„Wel,” hernam de boer, „zie hier, ik heb vier zoons te huis, die onderwijs hoog noodig hebben. Waarom komt gij niet naar mij als onderwijzer?”

Aldus ging het gesprek voort en ten langen leste werden zij het eens, dat de jongeling als schoolmeester zijn werk zou aanvaarden over een paar dagen. Hij vergezelde dan ook zijn nieuwen vriend naar de plaats, terwijl zijne paar kisten per „schotche kar” zouden verzonden worden.

Op de statie had de boer bemerkt, dat de jonge man telkens sterken drank gebruikte, en dat werd op weg herhaald. Daarover sprak hij hem aan, en beduidde den jongen onderwijzer, dat onmatigheid eene groote zonde is, en buitendien zou zulk een voorbeeld slecht wezen voor zijne kinderen. Verder, dat de sterke drank menig knappe man, ja zelfs leeraren, had ten gronde gericht, en dat het toch veel beter zou zijn, afschaffer te worden. Kon dat niet, dan zou hij tevreden zijn, als zijn jongen

vriend het gebruik wilde beperken tot slechts twee malen per dag.

De reisgenoot gaf ten antwoord dat de boer hierover zich niet behoefde te bekommeren, dat het niet zijne gewoonte is sterken drank te gebruiken, en dat hij het slechts *nu* deed omdat de treurigheid hem bevangen had. Ook verhaalde de jongeling dat hij uit eene brave, fatsoenlijke familie in Engeland is, van wie hij gedurig geld ontvangt.

Zijn metgezel waarschuwde nog eens tegen het gevaar gelegen in het onmatig gebruik van geestrijke dranken en wees aan, dat men bijzonder moest waakzaam zijn in dagen van ramp en tegenspoed.

Al sprekende kwamen de reizigers op de plaats aan. De vrouw des huizes ontving den vreemdeling zeer goed en vriendelijk, en gaf haar genoegen te kennen dat de kinderen nu toch in de kans zullen zijn iets te leeren.

Gedurende den avond zeide de huisvader aan den schoolmeester dat hij zich voor een paar nachten maar moest behelpen in de slaapkamer der jongens, want zijne eigene kamer is nog niet in orde.

Op den morgen van den tweeden dag klaagde de oudste jongen bij zijn vader dat het onmogelijk voor hem is langer in dezelfde kamer met den onderwijzer te slapen.

„Wat is dan de reden,” vroeg de vader.

„Wel, vader,” antwoordde de knaap, „wij zijn bijkans nog niet ingesluimerd of de schoolmeester roept uit in den slaap: rir... rir... rir... rir... rir... rir... Lily gij hebt mijn hart gebroken! Nauwelijks, na een kortstondige stilte hebben wij een weinig geslapen, of daar is het weer: „rir... rir... rir... rir... rir... rir... rir... Lily, gij hebt mijn hart gebroken!” En zoo gaat het den geheelen nacht door. Nu is het al de tweede nacht dat onze rust aldus gestoord wordt, en het kan toch alzoo niet voortgaan.”

In den namiddag liet de boer den jongen man roepen, bracht hem in de voorkamer, en sprak, onder vier oogen, onzen vriend aldus aan:

„Zeg, jonge heer, de knapen klagen dat zij in dezelfde kamer met u, niet langer kunnen rusten.”

De jongeling deed zijne oogen wijd open, en vroeg: „Waarom dan?”

„Wel,” hernam de boer, „zij zeggen dat gij gedurig in den slaap uitroept: rir... rir... rir... rir... rir... rir, Lily gij hebt mijn hart gebroken!”

„Zoo, zoo,” zei de jonge onderwijzer, „roep ik aldus uit in mijn slaap? Wel, als dit zoo is, dat ik in onbewustheid heb gesproken, dan

kan ik u maar nu de geheele geschiedenis rondborstig verhalen.

De zaak is deze: ik was onderwijzer in het huisgezin van den heer D. in het distrikt R. Hij heeft eene prachtige mooie dochter, genaamd Lily, oud 18 jaren. Ik werd op haar verliefd, en deed huwelijksvoorstellen. Zij wees die echter herhaaldelijk af. Dit ging mij zoo ter harte dat het te zwaar werd op de plaats langer te kunnen blijven.

Zoo verzocht ik op zekeren morgen, den heer D. in zijne zitkamer te komen, daar ik hem privaats wenschte te spreken. De geheele geschiedenis werd nu blootgelegd, en mijn verzoek was, dat hoewel de tijd van onze overeenkomst nog niet ten halve was verstreken, hij toch maar goedgunstiglijk moest verlof geven, dat ik de school voor goed kon sluiten, en verkasten.

De oude heer zag mij aan met oogen gelijk dolken als wilde hij zeggen: hoe durft gij het wagen met mij over mijne dochter te spreken? Doch gelukkig bleven zulke woorden binnen.

Na eene korte poos zeide hij erg vergramd: Nu ja, als gij bij Lily een „blauwe scheen" hebt gekregen, dit kan *ik* niet helpen, sluit dan maar de school en ga heen. Met deze woorden liep de grimmige man het vertrek uit, en rukte de

deur zoo hard dicht, dat de glazen sieraden op de ronde tafel er van ratelden!

Eenzaam en bedroefd zat ik nu daar. Het was of de schilderijen zelfs, aan den wand, met mij den spot dreven. Naderhand kwam Mev. D. in, sprak vriendelijk, en zeide dat haar echtgenoot zeer verbolgen was geweest over de zaak van Lily. en de geheele blaam op mij had gelegd, doch dat zij hem er op had gewezen dat jonge menschen toch maar soms in dwaze dingen vervielen, en het geval zoo kwaad niet moest worden genomen. Zoo was hij tot betere gedachten gekomen

De dame zei, zij dacht ik moet de gebeurtenis maar vergeten, niet meer aan Lily denken en met de schoolwerkzaamheden voortgaan. Doch hierin kon ik niet toestemmen. Nog denzelfden dag werden mijne kisten gepakt, en den volgenden morgen werd de plaats door mij verlaten voor de statie waar gij mij gevonden hebt. Ik moet ook zeggen dat Lily mij ongevraagd een afscheidskus gaf en de tranen mijner scholieren maakten mijn hart week."

Nu begon de jonge man te schreien, en de goedhartige boer had innig medelijden met hem.

Nadat hij bedaarder was geworden zeide zijn toehoorder: „Nu, kom, kom, vriend, gij moet maar aan het werken gaan; hoe eerder gij dat

doet, hoe eerder gij Lily zult vergeten. En, als gij dan toch eene vrouw moet hebben, wel, de wereld is vol huwbare jonge dames en jonge weduwen, zoodat uw hart niet gebroken mocht worden over zoodanige zaak. Vrouwenschen zijn niet geplant maar gezaaid."

Op den volgenden morgen werd de school nog niet geopend, hoewel de schoolkamer gereed was. De jonge man bleef maar erg bedrukt, en gebruikte meer sterken drank dan veilig was. Zoo ging het voort, tien dagen lang, en nog bleef de deur der school dicht.

Eindelijk bracht de vader der kinderen den onderwijzer weer in de zitkamer, en sprak hem aldus aan: „Kijk hier, jonge vriend, ik wil van daag gaarne uw plan weten. 't Is nu al tien dagen dat gij hier zijt, en nog is de school niet open. Gedurig hoor ik: morgen zal ik beginnen; maar het komt niet zoo ver. Als gij gezind zijt een begin met uw werk te maken, is het hoog tijd daarvoor, en ik zou mij van harte verblijden u daarin bezig te zien. Mocht gij echter van zin veranderd zijn, en geene begeerte hebben hier te blijven, wel, het zou mij zeer spijten, maar dan zou het beter zijn dat gij vertrekt."

Hierop werd geantwoord: „Mijnheer, om u nu maar de waarheid vrijuit te zeggen, het is

hier niet ver genoeg van Lily; ik zal haar nooit vergeten. Breng mij toch maar, als het u belieft, weer terug naar de statie. Ik wil liefst het land dieper in."

Zoo hielp er niets aan; hij werd nog denzelfden dag teruggenomen. De treurige jongeling hield aan met het drinken van brandewijn, en stapte half bedwelmd in den spoorwegwagen. Over eenige maanden kwam het bericht, dat onze onderwijzer in zeker dorp, ongeveer een honderd mijlen verwijderd van de spoorwegstatie, eene betrekking had gevonden, doch dat hij die spoedig, wegens onmatigheid, kwijt was. Toen vond hij zijn weg naar de groote goudstad Johannesburg. Hier mislukte het hem aan eene broodwinning te komen, en het laatste, dat gehoord werd, *was*: dat de arme zwerveling tusschen de Kaapkolonie en Johannesburg gezien werd, te voet, en in verscheurde kleederen reizende, met aan stukgeslagen aangezicht, (hebbende de wonden waarschijnlijk opgedaan in een dronkemansgevecht), en zonder een penning in de beurs.

Lezer, ziehier alweêr de gevolgen der onmatigheid. Een flinke jonge man ten gronde geslept door den drank! Ach, hoe velen zijn vóór hem door alcoholische dranken ten val gekomen; hoe velen zullen na hem, om dezelfde

oorzaak, ook dien weg opgaan? Is het niet veel beter, het gebruik van zulke gevaarlijke dranken geheel na te laten? Is de weg van *geheele onthouding* niet de veiligste?

Geliefde lezer, leer ook uit deze ware geschiedenis, hoe verkeerd en zondig het is, in dagen van tegenspoed uit den weg des Heeren te gaan. O, uit Gods weg is in den weg des Satans. Het zij de taal onzes harten, zoo schoon door den dichter uitgedrukt:

Ruwe stormen mogen woeden,
 Alles om mij heen zij nacht,
 God, mijn God, zal mij behoeden,
 God houdt voor mijn heil de wacht.
 Moet ik lang Zijn hulp verbeiden,
 Zijne liefde blijft mij leiden
 Door een nacht, hoe zwart, hoe dicht,
 Voert Hij mij in 't eeuwig licht!

V.

Een verloren Kind.

(Een ware geschiedenis, met een tragisch einde.)

Ongeveer twintig jaren geleden woonde er eene Duitse familie in het distrikt W., van de Oostelijke Provincie, Kaapkolonie. Op zekeren morgen speelde een vierjarige knaap, tot die familie behorende, in den wagenweg, op tamelijken verren afstand van de woning. Naderhand werd het kind vermist, en de ontstelde ouders zochten te vergeefs naar hun lieveling. Men maakte alarm, en de geheele buurt kwam te zamen. De deelnemende boeren wilden allen doen wat in hun vermogen was om het vermiste knaapje te vinden. De geheele nacht ging met ijverig zoeken er heen. Sommige bureen waren te paard, anderen te voet, en

enkelen gebruikten rijtuigen. Doch alles liep op niets uit.

Op den volgenden dag werd al het mogelijke beproeft om het doel te bereiken. In de nabijheid waar het kind laatst gezien werd, waren eenige diepe gaten gevuld met water. Kon het mogelijk zijn, dat het schaapje verdronken was? Zoo dachten sommigen van het gezelschap. Daarom beschoot men die gaten met dynamiet. Wie weet of op deze wijze het lijkje niet kon gevonden worden? Doch ook dit baatte niet. Het gevoel van de bedroefde ouders kon eerder bedacht, dan beschreven worden. Zij waren radeloos. De deelnemende burens hielden aan met zoeken, zelfs tot op verren afstand. Eindelijk echter, werd het duidelijk dat er aan de zaak niets meer te doen was. De ouders gaven nu kennisgeving in de nieuwsbladen, en loofden eene groote belooning uit aan hem die het kind kon vinden, levend of dood. Doch ook dit middel bleek vruchteloos te zijn.

Jaren verliepen, en een oorlog brak uit in Basutoland. Vele burgers werden naar dat werelddeel gezonden ten einde den opstand te dempen.

Op zekeren avond zaten eenige der krijgslieden om het kampvuur, en voor tijdverdrijf

vermaakten zij zich door om de beurt, hunne levensgeschiedenissen te verhalen.

Naderhand kwam de beurt aan een twintigjarigen jongeling, die zijne ervaringen aldus meedeelde:

„Mijn naam is Hattnyh, althans zoo word ik genoemd. Deze naam is echter niet de ware, want ik ben van Duitsche ouders. Ik kan mij herinneren, dat ik *gestolen* werd. Toen moest ik circa vijf jaren oud zijn geweest. In het distrikt waar mijne ouders woonden, was veel gras en het klimaat koud. De naam van mijn vader is mij ontgaan. Het staat mij voor den geest dat er eenige groote gaten water, een heel eind weegs van onze woning af, te zien waren.

Op zekeren dag was ik spelende aan den weg, in de nabijheid van deze gaten water, toen een blanke man, een Hollandsch sprekende Afrikaner, gezeten in eene kar, bespannen met twee flinke paarden, voorbij kwam. Hij vroeg mij vriendelijk of ik niet met hem wilde rijden. Het aanbod was bekoorlijk, want het eenigste rijtuig dat mijn vader bezat, was een ossenwagen.

Zoo beklom ik de kar met blijdschap, en wij reden voort. Naderhand verwittigde ik den voerman dat het nu ver genoeg was, hij moest